

ASZÓDÉSVIDÉKE

Társadalmi, közgazdasági és iroda'ni hetilap

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 12 kor. Negyed évre . . . 3 kor.
Fél évre . . . 6 . . . Egyes száma ára 30 fill.
Bérmentetlen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok nem adnak vissza.

Felelős szerkesztő: Nyíry Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Aszódon.
Hirdetések
egység szerint jutányos aron közöltesnek Nyitlár szer
50 fillér előfizetőinknek nagy árengedmény

Isaszegi hősök emlékezetére.

Írta a az isaszegi honvédszobor leleplezésekor (1901-ik évi hó 8-án) szavalt: **Illyés Bálint.**
Hősök! kik itt pihentek, szívetekből
Fel-feldobog most is a haza-föld . . .
S a szellő, mely felzug ez erdők lombján,
Híretekkel völgyet, halmot betölt . . .
Átszall a rónán, s Kárpát büszke ormán,
S tova zúgjak a messze tengerek:
„Nem emberek: félistenek vallották,
Isaszegi névtelenek!”

Volt, volt idő, hogy a magyar dicsőség,
— Midőn a nemzet már-már elalélt, —
E halmokon kelt föl, — ragyogva újra,
S fénylő sugarait innen szórta szét . . .
Híet, reményt innen röpte szerte:
Hogy van még bennünk harcai kedv s erő!
— Hősök, kik itt küzdétek, e dicsőség
Ti szívetekből tört elő . . .

Zsoldos hadak sok ezre büszke göggel
Torlóda össze itt, hullám gyanánt . . .
Hívék: kiesiny hajónk, hogy őszzeroppan,
S a tenger-vészben elmerül hazánk! . . .
De bár, mint poklok ördögét, segélyül
Hívták fel a szörnyű légtelenet: *
A szabadságnak istene velünk volt,
És győztek — a névtelenek:..

Ah! szinte látom őket a csatában,
A gög'is ellent mint verik . . . verik! . . .
A hős apák fenn szent gyönyörrel nézik,
Mondván: „Egy egy oroszlán mindenik!”
S tán lelkeket leküldenék, ha rájok
* Felgyújtották Isaszeget és az erdőt.

Parányi szükség volna ideleinn . . .
De mint a hunok győzhetlen kiralya,
Ugy harcolt itt a névtelen! . . .
Mesés idők! midőn a jatszi gyermek
Játékszerén harci fegyvert cserélt . . .
S a menyasszony lelépte hő kobléről
S csatába küldé drága jegyesét . . .
Midőn a férfisziv csuk egyre lángolt
S ha áldozék, csak ennek áldozó . . .
És egy imádság zengett minden ajkon:
A szabadság és a haza . . .

E szent imával mentek ők csatába,
S ezzel szédék a győzelembabért,
Ezzel hajtottak fejük a halálra,
Mondván: „oly édes halni a honért!”
S hogy vérüket a haza-föld beitta:
Áldottabb lett, — mint a Kálvária,
Hol önmagát feláldozá a népért,
Istennek választott fia!

Áldoztak ők is! . . . Oh legyen hát áldva
Hűlő poruk, s emlékek itt alatt! . . .
Ti honleányok! hintetek virágot
Sirjokra! s esküdjetek hontiak:
Hogy élni, halni fogtok a hazáért!
S miért ők éltek zálogul adták:
Virulni fog örökké sirjukon, a
Legszébb virág: a szabadság!

Ünnepi beszéd.

— Elmondta Isaszegen, 1901 szept. 8-án a honvédszobor leleplezési ünnepélyen **Marosányi István** kántortanító —
Lobog: — magasan lobog a Fug; sok, sok igaz magyar szív oltárán-k tiszta áldozati láng-

ja: Zászlókat lengtet m az őszi szél; gyermekek, ifjak, meglett koru férfiak, reszkető aggok jövenek im ma e vérszattá, dicsőségövezte helyre, az isaszegi győzelmes esata színterére, mert ünnepet ülünk itt ma, nagy és magasztos ünnepet, az itt elvérzett hős honvédek iránt kegyeletünk, halánk ünnepet!

Félszázadnál több tünt le azóta, hogy Isaszeg halmai agynk förgésétől, puskák ropogásától viszhangzottak; félszázadnál több tünt le azóta, hogy a „Királyerdő” esüdjét haldoklók hörgése, sebesültek szívtepő jukialtásni törték meg!

Igen itt, e csatatéren aratták a szabadságért küzdő hős honvédeink egyik legnagyobb, legdicsőbb diadalukat: szerteszét szórván a magyar nemzet legféltettebb kincsének: az ősi szabadságnak porbatipására egybegyűjtött béreuz hadat, mint cömbölő vihar a hitvány szemetet.

Valóban, nagy volt a győzelem, melyet a magyar fegyverek itt kivívtak, ámde nagy volt az árais; mert nyolcezzszáznál több hős magyar honvéd kiömlő vére festette pirosra az isaszegi csatatér; nyolcezzszáznál több hős magyar honvéd szabadságra szomjas lelke száll az ég Urához azon a nagy napon! Gazdag aratása volt slüvöl-tő golyóknak, villogó szuronyoknak, szikrázó kardoknak!

Az emlékezet, a képzelet szárnyain visszaszáll lellem a multba, látom a csatatérn a győzelmes esata után! Im, itt egy ifju honvéd fekszik, mellén tárog a szuronydöfés mely sebbe; amott egy másik hever holtan, talán egyetlen gyermeke, szemefénye az őt hazavőre aggódo szülőknél! Ott egy harmadik sötéjt utolsó, talán éppen e pillanatban imádkozik drága életeért othon egy piciny gyermekszáj! S hármerre néztek is, nem látok mást, csak iszonyu sebekkel borított holttesteket, vonagló, segélyért első sebesülteket.

Aztán következett a véres színjáték utolsó

Utazás a sárgaláz hazájába.

— Eredeti tőrcza. —

Írta: **Pázmány Jenő.**

(4)

Égészség dolgában eladdig nem volt panasza a hajón s meggondolva azt, hogy Rio de Janeróban a gőzös ismét csak az öbölben, jó messze a parttól fog állani, mindenki saját jó sorsában bizva nezett a jövő elé.

Alig hogy kikerült a „Matlekovits” a tengerfényes sanosi öbölből, a messze jövő erős szél és hullámok már jelezték, hogy vihar közeledik. A parancsnok a nyílt tengeren sem hagyta el a vezényhidat, mert tapasztalt tengerész létere tudta, hogy az éjjel a hajó — mint mondani szokták — bába készül, s hogy így jelenlétére szükség lesz.

Rőfal tájában a vihar teljes erejével kitért, mikor is olyan felhőszakadás forma zápor esett meg, hogy jól el nem zárt kabinok s a gépház egypár perc alatt megteltek vízzel, míg a tengerészek a vízhatlan ruha dacára is bőrig áztak át. Az óriási, felbőszült hullámok a nagy gőzöst csakugyan dihéjként dobálták, nagy győtreimére a rajta volt emberi lényeknek, kik, ámbár alaposan megkapaszkodtak egy-egy kötébe vagy a kurfála, vagy árbócza, a sok esés, gurulás s ütődés következtében még kisebb nagyobb sérüléseket is szenvedtek.

A nap feljöttével, mint varázslátszere, lecsendesedett a szél, s elsimultak a habok. A vitorlamester azonban egy sárgaláz beteget jelentett be a parancsnoknak; e beteg a gépkén volt.

A villányországgal terjedt el a szomora hír a hajón, s oly leverőleg hatott mindenkire, hogy a sápadt arcokról le lehetett olvasni a kiállott félelmet s belső iszonyt. A betegnek gyors egymásutánban jelentkeztek a sárgaláz tünei, melyekről szólva, a ragály mibenlétét egy hírneves orvos előadása után a következőkép írjuk le:

A sárgaláz leginkább Braziliának az E gyenlítőhöz közelebb fekvő mocsaras vidékein honos, nagyban pusztít azonban az Antillákon, Jamaica, Santa Lucia (N. B. az a híres napólyi barcarola nem erről a Santa Luciáról szól!) San Domingó, Martinica szigeteken, a mexicói öböl több városában, nemkülömben az északamerikai Egyesült-Államoknál egyes tengerparti vidékein és városaikban, mint Louisiana, Georgia, Virginia államokban, különösen pedig New Orleans, Pensacola, Savannah, Charleston, New-York, Philadelphia, Baltimore, Norfolk, Avanna, Nevburg stb. városokban is.

A sárgaláz szokott feltételei az égészségtelen helyeken a nagyfokú hőszeg és nedvesség; majdnem elmaradhatatlan következménye az izzadt vagy másképen nedves emberi, a nap heve által előidezett pillanatnyi megszáradásnak vagyis a nedvesség gyors elpárolgásának. Némely helyeken közöklten lép fel, s jobban befészkel magát a víz mellett, alacsony fekvésű, mint a víztől távol magasán levő helyekre.

Végzetes a sárgaláz különösen az Amerikában nem aklimatizált egyénekre. Az új bevándorlók nagy része gyakran még akkor is áldozatul esik, midőn a kikötés helyén s percében ragály csak szórványosan s ritka-esetként jelentkezik.

A sárgaláz ismertető jelei félelmetes gyorsasággal következnek egymásra; a válságnak rendszerint 3—5 nap alatt kell bekövetkeznie, m kor is vagy beáll a halál, vagy pedig beteg állapota lassu, de biztos javulásnak indul; a visszaeséstől, a teljes felgyülésig nincs mit tartani.

A beteg az első napokban általános fáradtságot, zalsabadságot érez tagjaiban, kábult s könnyen elszunnyad.

A láz nagyfokú hőszéggel, hideg borzongásokkal jelentkezik, melyek éles főfűjással együtt, különösen a szemek, a halánték környékén, a gerincoszlopban s a végtagokban szűnet nélkül váltakoznak. Később a bőr petyhült, majd pedig érdes, s:áraz s égető meleg lesz, elborítva gyakran sárgászöldes szederes foltokkal.

A szem fehéjét befutja a vér, a szemszégletekben pedig folytonosan harmatcseppek szertől csillogó folyadék gyűlé össze; a lélegzés nehézes, a sóhajok gyakoriak, a kilehelte levégő forró, az úter kemény, verése pedig gyors és rendetlen. — A szomj kiolthatatlanná válik, a nyelvet szennyes és hűzős nyál borítja.

A hányás ingerét s a hányás heves gyomorégés kíséri; a kibányt anyagok sárga és zöld epével keverve, később pedig kávéfűhoz hasonlítanak; a ritka esetben előforduló hasmenés bomlott szerves anyagokat tröz ki.

Midőn a kör ennyire fejlődött, a betegben oly szervesatlás ment végbe, a mely az élethen maradását teljesen kizárja. A beteg kimerül, s ha látszólag van is egy-két nyugodt pillanata, ez csak újabb és nagyobb gyötrelemnek előjele.

(Folyt. köv.)

E Legrövidebb idő alatt szállít Sürgőnyezim: **Zászlógyár, Ráczeke.**

Erzsébet zászlógyár Ráczekeven. 150 centiméter hosszú 95 széles 1.60 frt. v. 3 kor. 20 fill.
2 méter " 95 " 1.80 " 3 " 60 "

Választási zászlók és jelvények a legjutányosabb árért. Disz- és korteszászlók 3 frrtól feljebb.

A szövegek szintartósságáért felelősséget vállalok, költségtetés és árjegyzék ingyen.

felvonása, a szabadság vértanúinak fémteste. Elföldeltek őket csöndesen, kit ide, kit amoda; ahol éppen a halál fagyos keze lezarta lívegesedő szemüket! Nem emeltek dobost sírjuk fölé, fejfát sem tűztek a sírra, nem lehetett; sietni kellett; sokan voltak ok az elvezett hősök, kik a véres harcok furdalmas után örök alomra hunytak le szemüket, s pihenni tértek az édes haza szent földébe!

O mily igaztalan a sors!

Diszes emlék jelöl a dús gazdag sírját s a márványba vésett betűk csillogva hirdetik, hogy ki az, ki egy semmitmondó, léha élet után oda tért pihenni! De nektek édes honvédek, kik éretünk, a mi szabadságunkért, édes hazánk ősi függetlenségünk küzdöttetek s ontottatok hősi vereteket a becsült mezején, nektek, ti dicső hősök, emlékjelöl jó volt az a három összerített korhadó fakereszt is, melyek itt, a közeli erdő árnyas lombjai közt levő sírokra tűztek. A ti sírjaitokat csak a jó természet, ez a gondos, szerető anya díszítette, illetve rájuk minden kikeletkor szép virágot!

S mégis, e korhadó fakereszt; ez egyszerű sírhalmok drágák, becsesek valának nekünk! Hiszen azokhoz záradokoltunk minden év márczius idusán, leróni a kegyelet adóját irántuk, kik a szabadság, egyenlőség testvériség nagy eszméitől ittasulva fegyvert ragadtak s aztán feleselelve a bekes otthon a vérszerekek zúzával, küzdöttetek e szent eszmék megvalósításaért s meghaltatok azért, hogy az édes magyar haza legyen szabad; a magyar legyen független, erős, hatalmas mint hajdan, fejle retteggé az ellen, tisztelje s szeresse a jobará!

Igen, oda jártunk leróni örök hálánkat irántuk, kik hősi vereteket hintettetek e földbe mag gyánant s e mag termékenyebbé lett, kikelt s aranykalászt hozott!

Hajtsunk mélyen fejet e felistenek, e nevétehen hősök előtt, mert szép, nagy és Isteni volt az eszme, melyet ők küzdöttek, mert szép, nagy és Isteni volt a hálál, mely őket halhatatlannaká tett!

Mi volt hát az eszme, melyért fegyvert ragadtatok? Mi volt az, mi otthagytátok véteket a jó szülőket, szerető hit nő, gyűző gyermekeket. Mi volt az, miért ti örömmel szittetek a harc zúzába, türeit, nékülölni, szenvedni, meghalni? Semmi más, csupan e betoni szó: szabadság, egyenlőség, testvériség! Ez volt a zászló, írva melyet követtetek!

Tudjátok-e, édes véreim, mit jelent e szó: Szabadság? Tudjátok-e, hogy ének népek, kinek feje a szolgaság jarmába van hajva, ének németek, melyek férg gondoktól sem mernek szabadon bálincba van verve odak, nehez, hi lincsbé a gondolat, a szó, a tett! Sőt, borjún peneszés falai, eszörgó rablítás feyengetik azt, kinek gondolatai szabadon csapanva, szabadságról álmodoznak; nemesak büntő, nemesak rablítás, de sokszor halál a bére annak, ki megunva a szolgaság nehez jármát leradni akar ja azt s szabad szóval, szabad tettel másokat is arra buzdít!

Ez lett volna a mi osztályrészünk is, ha ti nem adoztok életet eá vert, de így voltak nekünk a szabadság virága, élvezük annak adását s ezt mind nektek köszönjük dicső honvédek!

Hat e szó mit jelent: egyenlőség? Ó be könnyű ezt megérteni!

Volt idő, nem is olyan régen, midőn e hazában küömbösgét tettek ember es ember közö nevezzén egyiket nemesnek, másikat jobbagnak, más szavakkal egyik volt a sofele kiváltsággal elhalmozott ur, a másik pedig minden jogtól megfosztott szolga.

Előkészett azonban az 1848 ik év márczi usá! Ekkor ébredt tudatára a magyar annak, hogy a nemességét nem a peneszés armacsóknál, de a szív s a lélekben kell keresni. Nemes hűdenki, kinek szive lelke nemes! Örült a kunyhó, örült a palota, mert egyenlő lett a nemes ur a szegény jobbaggal s a Talpra magyár hivására ment az ur, ment a jobbogy a harc zúzába; együtt lütek, együtt szenvedtek, együtt estek el a szent ügyért vívott harcban, összefolyt a véruk, így lettek ők egyenlők, így vagyunk mi egyenlők!...

Testvériség! Kelle-e a szó értelmét magyarázni? Nem honol ez ott minden magyar szív szentelyében? Nem testvére-e a magyar a magyarok, ninos-e egy közös édes anyuk, a szerető haza; mely bölcsenköben ápol s majdan naplómúlán bantájával eltakar; nem vagyunk-e mindnyaján egyenlően szerett gyermekel ez édes anyuk s így testvérek? S mit testvére s nem-e szerető tartozunk egymást! Valóban így van ez.

Nemde édes véreim szent s magasztos eszmék ezek, melyekért küzdöttetek, életet adoztat azok, kik itt pihennek s porladoznak csöndesen!

S kiknek pihenő helyét csak három korhadó fakereszt jelöl-e.

De visszatérök elhagyott tárgyamhoz, az isaszegi honvédsírokhöz.

Fájt az igaz magyar szív, látva e sírok elhagyott voltát! A három fakereszt, mindmegannyi intőjel figyelmeztet minket arra, hogy van egy nagy, igen nagy adosságunk tivéletek szemben, vérbéhalott hősök! Régen le szeret-tük volna róit e tartozást, legfőbb óhajunk volt, hogy méltó emlék jelölje dicső küzdelmetek, hősi halalotok, örök pihenésük helyét, az isaszegi csatateret.

S im szíveink e forró óhaja egyszer csak szárnyra kelt, bejárta ez édes hazát s önzetlen, igaz magyar szívek siettek letenni filléereiket a szent czebra, a szabadság vértanúinak emlékszobrára, mely késő századok múltán a késő utódoknak is hirdesse nagy tetteitek elenyészheuten voltát, — dicső honvédek!

Teltek, multak az évek, míg szép álunk, régi vágyunk megvalósulhatott, pedig oh mily türelmetlenül vártuk e szép napot, e nagy ünnepeket, melyen minden igaz magyar szívet betölt a kegyelet és hala magasztos érzete, türelmetlenül vártuk e napot, melyet im teljesen nektek szentelünk itt porladó hősök, áldozván nektek szíveink legszentebb érzelmét!

De miként Istennek szent templomában az oltárra, a legszentebb helyre szegezve szeméink hó imánk közben, ugy itt is, a nagy természet e hatalmas ivetűl szentegyházában is látni óh jtuk az oltárt, a önzetlen szívek adta fillérekből emelt drága a lozathelyet, melynek felszentelvére im ny sokan egybesereglettek, a mi óhajunk az emlékjelöl, mely ide len időkig hirdeten majd, hogy a magyar nemesak hálátel szívevel emlékszik a szabadság szent eszméjéért vert a tót hősökre, de emlékeket híven orzi, éretik áldozata is kész, teiteket kész követni, ha kell, tud elni, tud halm a hazáért, az ősi szabadságért, kikent ti tetteitek itt porladó hos honvédek!

Felre felhát az oltárt, e szent emléket takaró lep-llel, vagyunk látni taged, isaszegi honvéd-szobor!

Im, előttünk áll teljes szépségében az isaszegi diadalmas eszma hősöknek emlékszobra! Azt mondják, hogy a kő néma, élelten! Oh de hogy nemes, de hogy élelten; életet lehel az az alkotóművész tiszteit ereje, de ez életet csak magyar szon hajt, magyar szív éret!

Vagy nem látjátok-e a haragos szemek tüzös villámait, mely lesújtani készül azokra, kik feltét kinc-hűtök, az osók véren szerzett örökségüket, osszabadságukat abarták elvenni avy kezekkel?

Néztek-ez ajkra! Nem látjátok-e ez ajk-ról hangzani a hűdőt, a batorit szót: előre! Nem látjátok-e a kardot gőresösen szorító kezét, melynek minden csapása szon halalt oszt?

Im, ott a zászló is, a harc heveben valra vetve, a zászló, mely sok harc viharain vonult keresztül győzelemre lobogva!

A csákon pedig ott díszlik a Királyerdő tölgyfomlaj!

Oh neveztek meg jól ez alakot. Él ez, igazán él, minden napadalmán benn van az élet! Harom dicső es nagy nev van feyvárat e szobor fölé, s a feyvárat olyan, mint a szentek fését földtől rúndoló giera! E három dicső nev: Damjanich, Auich és Klapka! Oh be jól ismert nevök, melyeknek hálattara hevezebben kezd a szív dobogni az igaz magyar kehelben!

It vannak az is; nem hihi-tem, hogy most is éő, teletünk most is orkóko nagy szellemeik itt ne honok-e ez ünnepen, mely az o elenyészheuten dicsőségük ünnepe is!

It van bizonyára a hősök hóse, a bátrak legbatoribbika, 43 évesen eszának diadalmas hadvezere, a rettenheften Damjanich, ó, aki eszát soh sem vesztet, ó, ki mártírya avaták Magyarország siet emléké Golgotáján, az aradi vesztőhelyen.

It van bizonyára véle hős bajtársa, vértanu tars is a bator Auich, ó ki az isaszegi győzeles eszát után az orszák főseregét minden vesztéség nékül egy heten at le tudta kötni!

It van Klapka is, a hős tábornok, kinek szintén nagy az osztályrésze az isaszegi eszta fegyverténynek dicsőségében!

It vannak ók bizonyára, nézik, örömmel látják az ide-seregelt ünneplő közönséget, szellemeik talán épp e pillanatban tekintnek le reánk megel-gedéssel, büszkeséggel; talán épp e pillanatban kérnek áldást e szép hazára a magya ok isenétől! Dicsőség, örök hala, soha el nem mutó emlékezet adassék nagy es dicső nevének!

Hiányzik azonban még e szoborról valami, mi nélkül nem tudom azt elképzelni, hiányzik a babér!

Hiszen az ősi idők legrégebbi népei is bábérral díszítették a hősök homlokát; babér volt a viráség jutalma, ez érdem elismerése!

Tegyetek hát babért koszoruba fonva e szoborra, ki érdemelte azt meg jobban, mint ti hó honvédek, első katonái a világnak, hiszen vért s életet adatok e babérért! Megillet az az titeket ugy is, mint hősöket, ugy is, mint győztes katonákat!

Tegyetek e szoborra virágot is, jelöl a szeretetek, melynek tüze égni fog szívünkben azoknak utolsó dobanásáig!

Hozzá fordulok most Isten, magyarok nagy Istene, ki a népek s nemzetek sorsát inteztet a kezdettől fogva s nemzény fogod időtlen időig!

Látod e népet, a magyar népet, melyet a te kegyelmed ezer év viharain keresztül vezetett óva, véde; látod e népet, a magyar népet, mely önállóságáért, függetlenségéért annyi vért ontott már!

Im egybegyűlt e nép eged szent kárpitja alatt áldozni az igaz ügyért elvezett mártíryok-nak.

Te látod megihletett szíveinket, te tudod legjobban, hogy e nép, melynek szíveben ily magasztos eszmék élnek, nem lehet méltatlan, érdemtelen szeretetdre, pártfogásra!

Társd meg e népet sok ezredéven által, tedd virulóvá, tedd boldoggá e hont, melynek minden röge honfivértől azott már!

Tedd a magyart nagygyá, hatalmassá, öntsd be szívébe a haza és szabadságszeretet magasztos erényeit, öntsd szívébe az osók tiszteletét, nemes példájuk követését!

E szobor pedig álljon sok sok századon alatt; legyen hirdetője az osók vérhullató hazaszeretetének, az utodok áldozatkészségének s a késő unokák hálás kegyeletének!

S ha majdan sőt felhők tornyosulnának édes hazánk fölött s e veszterhes felhőköl e rémes szavak zúgnának le: „veszelyben a haza s az ősi szabadság!”, ó szívesüljünk meg akkor e szobor köajkai, mint dördülő villám a néma éjszakában s e felemes, dübörgő szókat viszhangozzák a bércek, erdők s rónák; nyilaljon be e kiáltás minden szívbé, lobogjon akkor a szemekben ujra a lelkesedés lángja; feszítse harzeli kedv a félelmetesen erős magyar izmot; ragadjon fegyvert s álljon eszátrendbe mindenki, kinek ereiben egy eszöppie foly a hős magyar vérenek s tudom, hogy akkor ujra győzelem fogja kísérni a hont védő magyar fegyvereket s nem vesz el a haza, nem vesz el az ősi szabadság!

Magyarok nagy Istene, engedd, hogy ugy legyen!

Hirek.

Isaszegi ünnepe. Az isaszegi névtelen hősöknek szobrot emeltek a hálás utódok. A szobor, mely Radnai B-la műve, a Szabadsághegyen áll s talapzatával együtt hatodfél méter magas és elsőrendű sokműv. köbzelt. A talapzat első oldalán kis emléktábla van alkalmasra, rajta e felirattal: Az isaszegi győzelmes csatában elesett hős honvédek emlékének. A talapzat három többi oldalát egy-egy portrédombormű díszíti, balról Damjanich, jobbról Auich, a hatsót pedig Klapka tábornok remek arcmásai. Maga a szobor egy támadó honvédet ábrázol, jobbjában kivont kardját szorongatva, baljában az ezred zászlójával. Egy kovó dermed-hős abból a fényes korszakból, ki még így megkövesedve is keresni látszik az ellenséget, mivel meg azt a kivont honvéd kardot összemérje. Vasárnap délután leplezték le a közadakozásból, állított szobrot. A fővárosból, Gödöllőről Aszód-ról és a szomszédos községekből nagy közönség záradokolt Isaszegre. Csak Gödöllőről 500 ember ment át. A küldöttségek sorában ott voltak a honvédekhez tagjai Szentimrey Kálmán parancsnokkal, Illés Bálint, Kurdy Gyula, Madszák Hugó továbbá Wolfner Tivadár képviselő, Kápeczy Vilmos főszolgabíró a III. oszt. faskor-onrend lovagja és a vidék élkelőesei. Az ünneplő közönség az olvasó kör elé gyülekezett és négy órakor bandériummal, tölzött zenekarral és száz fehér ruhás launyal indultak az ünneplő színhelyre. Itt a tőrkvés dal-kör elénekelte a himnuszt, utána Seywarth Károly technikus megnyitó beszédet mondott. Erre Marscsány István fötanító nagyhatású emlékbeszédben dicsőíté a hősök emléket. Lehullván a lepel, Illés Bálint előadta alkalmi ódáját, majd Hentz Károly joghallgató tolmácsolta a magyar ifjuság hálátát a hősök emléke iránt, mire Scheible Armand a szobor-bizottság elnöke átadta a szobrot az előjáróságnak, melynek nevében Kulix Viktor községi jegyző vette azt át, azután Tőköl Gábor megköszönte a közönség részvétét. Végül Nagy György lapunk kiváló munkatársa lépett az emelvényre és tartott nagyhatású beszédet.

utána a dalárda a szózatot énekelte és a küldöttségek helyezték el koszorúkat az emlékszozorra. Az ünnepséget az isaszegi olvasó körben lakoma követte.

Választási mozgalmak. Lapunk legutóbbi számában röviden foglalkoztunk már Wolfner Tivadarral a gödöllői kerület volt ország. képviselőjével és szabadelvű párti jelöltjének beszámolója és programjával, azonban technikai okokból csak rövid kivonatban közölhettük azt. Közönségünk teljes tájékozása végett következőkben közöljük azt egész terjedelmében, szorosan ragaszkodván az eredeti szöveghez.

„Politikai magatartásomat választóim az egész öt év alatt megfigyelhették és meg is figyelték s minthogy azonnalíndíg főutókevésem volt választóimmal a személyes contactus s baráti érintkezést állandóan fenntartani és választóimat az időnként fontosságú politikai kérdések tekintetében nézeteimről és magatartásomról folyton felvilágosítani, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy képviselői beszámolóim alkalmával nem kell a lefolytatott esztendő minden politikai mozzanatára kitérnem”.

De meg kell emlékeznem — folytatja — azon rendkívül fontos momentumról, mely magában a szabadelvű pártban, a melynek telkes és buzgó hívének vallja magát, szakadást előidézni alkalmas volt és az azon momentum, a mikor a kisebbség törvénytelen eszközökkel, erőszakos módon a többség akaratainak érvényre jutását meg akarta akadályozni. Akkor is híven kitartott Bánffy kormány támogatása mellett, mert ezen kormányferfi keze alatt látta biztosítva a valódi szabadelvű eszmék érvényesülését, másodszor pedig azért, mert a parlamentarizmus veszélyeztetését látta abban, ha a kisebbségnek akaratát erőszakkal keresztülvinni sikerül. Ezebből vele született jellemvonása az, hogy amellett, a ki mellé szegődött, híven kitart és harcol akkor is, ha az népszerűtlenné vált és bajba kerül. A jelenlegi kormány azonban a parlamenti béke helyreállítása után a volt kormány szabadelvű nezeit megávéta tette és annak folytatását igérté és azt a mai napig be is tartotta és azért nem habozott ezen kormányt is esztendő támogatni, s híve lesz később is mindaddig, a míg a valódi szabadelvűség utjáról le nem tér s míg a liberális eszméket úgy fogja érvényre juttatni, mint eddig ezt Széll Kálmán tette. A gazdasági kérdések tekintetében kijelenti hogy az esztendő, ha az ország érdekeit Ausztria kúpja politikáján és Németország agrár vámpolitikáján által veszélyeztette fogja látni, az önálló vámterület és az autonóm vámtarifa azonnali életbe lépését fogja követelni, a minék kezdetül fogja híve volt. Ezek után áttért a kormányzat megadására váró feladataira, s ezekre nézve mint szükséges elvet kijelenti, hogy követelni fogja a közigazgatás méltányos alapra való államosságot oly módon, hogy a városok és községek történeti múltján alapuló autonómia ellenében ne szenvedjen. Kívánja a kisbirtok földadójának leszállítását és a katonaságnak az aratás idejére fokozottabb mértékben való hazabocsátását. A tisztviselők fizetésének méltányos és gyors rendezését szíven viseli. Ő ezentalis programjának foglalatáknak a szabadelvű eszmék diadalra jutása mellett a hazza és a kerület érdekeit fogja mindig és mindenhol szem előtt tartani.

Az 1000 fonyit kitevő megjelent szabadelvű választók nagy lelkesedéssel fogadták a beszédet valamint a következő szónokok: Illek Vince, dr. Galovics Viktor plebánosok és Varga András és Csikos József földművesek beszédeit is, azután Polner Lajos pártelölő újra felajánlotta a jelöltséget Wolfner Tivadarnak, ki azt el is fogadta. A gyűlésből üdvözlő táviratok küldtek Széll Kálmán miniszterelnöknek, báró Podmaniczky Frigyesnek és Beniczky Ferencz főispánnak. Azután bankette gyűlt össze a part melyen számtalan poharköszöntő hangzott el és megszületett az első kortes nóta is:

Eljött hát a képviselő választás,
Nápkarant döntön és most semmi más;
Mondja kiki, követének kit akar,
Mind azt mondja *Eljen Wolfner Tivadarr!*

Nem volt soha oly követünk, milyen ő,
Aldás volt ránk az elmutt őt esztendő.
Azért, a ki hű hazafi és magyar,
Mind azt monja: *Eljen Wolfner Tivadarr!*

Czimet, rangot, kitüntetést megvetett,
Kerülte árdekeben mindent tet,
A polgárság java az, mit ő akar,
Eljen érte, *Eljen Wolfner Tivadarr!*

Magyar ember ő és magyar katona,
Mindig készen hogy ha hívja a hazza.
Világos ész, bátor szív és erős kar,
Ez kell nekünk, *Eljen Wolfner Tivadarr!*
Széll Kálmán miniszterelnök a gödöllői szabadelvű párt üdvözlő táviratára s melyet

Wolfner Tivadarr jelölése alkalmából az hozzá intézett, a következőleg válaszolt.

Polner Lajos pártelölő urnak, Gödöllő. „A gödöllői kerület szabadelvű pártja részéről irántam és politikám iránt erzet bízalom szives nyilvánítását ózinté örömmel vettem tudomásul. Fogadják öszinte köszönetemet”. Széll Kálmán.

Podmaniczky Frigyes báró a hozzá intézett üdvözletre a következőleg felelt: Polner Lajos pártelölő urnak, Gödöllő. „Az és nagy örömmel vettem tudomásul Wolfner Tivadarnak, partunk e kiválóan buzgó tagjának újholi jelölését a gödöllői kerületben. A győzelem biztos reményében üdvözli Podmaniczky pártelölő”.

A gödöllői kerület figyeltelenségi és 48 as pártja — mitután úgy Tu. kö János, mint dr. Varday Károly a jelöltségtől vissza lépett, f. hó 15-én — Vasárnap — tartja jelölő értekezletet Gödöllőn. Szalay V. Aranyassz szállodájában.

A váci kerület szabad elvű pártja kétfelé szakadt. Az egyik rész *Gajary Géza* t jelenlegi képviselőt, a másik rész *Majláthégy István* jelölte. Mind a két párt elég erős és így nagy küzdelemre van kitéve. A figyeltelenségi és 48 as párt jelöltje e kerületben *Kardhódy Árpád* budapesti nagykereskedő, akit azonban a kerületben még nem ismernek. Legelőkelőbb aktió a Gajary párt fejt ki. A folyó hó 10-én Vácot dr. Freisinger János elnöklete alatt tartott jelölő gyűlésen a váci szabadelvű párt nagy lelkesedéssel egyhangulag Gajary Géza jelölte. *Gajary f. hó 15-én Vácot, 17-én Püspök Habuban, 18-án Kisny-fában, 19-én Aszódon, 21-én Versegyházán, 22-én Sződön tart programbeszédet.*

A gödöllői szabadelvű párt már teljesen szervezte van. Wolfner Tivadarr f. hó 15-én d. e. 8 órakor Bagon, d. e. 9 órakor Hévíz Györkőn, 11 órakor Hévízen, d. u. 4 órakor Boldogon, f. hó 16-án d. e. 8 órakor Zsambokon, 11 órakor Valkón, 12 órakor Vác-Szt Lászlón, f. hó 17-én d. e. 8 órakor Isaszegen, 10 órakor Péczelen, 12 órakor Rákosszabán, d. u. 4 órakor Rákosszabán, f. hó 20-án d. e. 8 órakor Cziklán, 10 órakor Csiktarcsán, 11 órakor Kis-Tarcsán, d. u. 2 órakor Kerepesen, f. hó 21-én d. e. 10 órakor Csömörön, 12 órakor Mogyoródon f. gja tartani programbeszédet.

Majláthégy István a váci kerület szabad elvű párti jelöltje f. hó 21-én fogja megtartani programbeszédét Aszódon.

Erzsébet emlékünnap. A gödöllői Erzsébet emlékünnap rendezésére annak közlése kérte fel lapunkat, hogy sem meghívókat, sem jegyeket nem bocsát ki az ünneprre, hanem ez uton hívja meg arra a közönséget. Az ünneprre, mely 15-én, vasárnap délután 4 órakor az Erzsébet szobornál, esős idő esetén pedig a gödöllői refermátus templomban lesz. Budapesti is sokan ki fognak kirándulni mint az a rendezőséghez intézett, nagy számu tudakozódások is igazolják: Az ünnep végleges programja a következő: Himmusz, éneklő a dalárda, Emlékbeszéd, tartja: Somló Sándor, Óda, szavalja: K. Hegyesi Mari, Erzsébet-himmusz, éneklő: Somló Sándorné, harmoniumon kíséri Huckl N. Lajos: szózat, éneklő: a dalárda.

A gödöllői polgári kör biliárdja. Némely Béla aszói épület es műasztalos mester a gödöllői polgári körnek egy biliárd asztalt ajándékozott. A kör elnöksége ez uton

mond köszönetet, a derek ajándékozónak adományáért.

Szomorú évforduló. A szomorúak között is a legszomorúbb. Most három esztendője annak, hogy Erzsébet magyar királyné életét koltotta a genfi gyilkos töré. Az anarkizmus fekete réme ráött az anyagi jóságu, aldott királyné fehér lelkére és a gyilkos tör nyomán gyász és sirdom fakadt széles Magyarországon. A fájdalom sokan kértek részt, de legnagyobb a miénk volt, magyaroké, akik — úgy éreztük, úgy láttuk: — a martíromságot szenvedt királyi asszony sziveből is a legelőbbet bírtunk. Az egész világot mély fájdalomra illette a genfi megrendítő halál, de miénk volt a sirdalm sirdalma a veszteségek vesztesége. Az emlékezés örökvaló sugára odavilágít és e napon a bécsi kriptá virágos koporsójára, hol megsiratva pihen Magyarország nagyasszonya a magyar nők, mint minden ebben az idén is koszorút helyeztek Erzsébet királyné sirdára. Özv. Teleki Sándorné grófnő és emich Gusztávné küldték az idén a magyar nők nevében a királyné kedvelt virágaiából (fehér szegfű, ibolya) font koszorút a bécsi kriptára. Imanschek Lajos kapuczinus gvardian már el is helyezte az Erzsébet emlék talpuzatán. — Bécsből jelentik Lajos Viktor főherceg Erzsébet királyné koporsójára koszorút tett. Este Erzsébet Mária főhercegnő jelent meg a kapuczinusok sirdójában és a királyné és Rudolf trónörökös koporsóinál imádkozott. Erzsébet királyné koporsójára öszorukat küldtek meg: a német császár, a kumberlandi herceg, Becs városa és a gödöllői m. kir. jószágigazgatóság. A szomorú évfordulót széles es országban gyászmisszéval illette meg a hű magyar nép. G ö d ö l l ő u a gyászmissze megjelent a város infelgetlőjén teljes gyászban. A misén melyet dr. Pruzsinszky József apát plebános celebrált, megjelent IV. Ferdinand főherceg Toskanai nagyherceg Ö feksége is. A gyászmissze után a nagyherceg Lilien báróval az Erzsébet parkba ment, ahol imát mondott és koszorút helyezett a királyné szobrára. Délelőtt a koronauradalm tisztikari is kivonult Erzsébet királyné szobrához, a melyre Nick Ede jószágigazgató nemzetiszinű szalagdíszítet koszorút tett le.

Revolveres betörő. Péczel községben nagy reméletet keltett egy csuvargó garázdálkodása. Augusztus 31-én, a mikor a lakosság nagy része a vasuti híd felavatását nézte végig, a néptelen filuban megelelt egy zállót külső sühinez s megszólított egy Szolga József nevű kis fiut. Tudakozódti Hoffenmüller államvasuti ellenőr felől s megtudta a fiutól, hogy az ellenőr lakásán nincs senki. A csuvargó aztán betörtést követelt el Hoffenmülleréknél s minden értékes holmit összeszedett. A fiu mindent látta. A mikor a betörő észrevette őt, rárohant és leterdepeltette. „Nézi, mondta neki, itt van egy aranyóra és egy revolver. Ha nem árulja el, megkapod az órát, ha pedig meg nukkansz, agyonlőlek.” Megekkettette a fiut, hogy nem árulja el, aztán hogy még jobban megfélemlítse elstította revolvert A golyó a gyermek egyik ujját elvitte. Fájdalomdíjnak nála hagyta az órát. A fiu másnap mindent elmondott a csendőröknek. A kik hosszas keresés után f. hó 10-én elfogták a betörőt. A kukoriczában rejtőzködött és Sipis: Ernő csendőrmester akadt rá. Tok József a neve, már eddig hét betörést bizonyítottak rá.

Minden háztartásban nélkülözhetetlen czikk.

Magis rendelet alapján minden kereskedő árusíthatja és orvosi szaktekintélyek által ajánlatik a

József táp-tea

Köhögés, mellfájás, nehéz lélegzés (aszthma), elnyálkásodás ellen az

I-ső számú József táp-tea

(1 doboz ára 50 fillér.)

Nehéz emésztésnél, székszorulásnál, báyadtságánál, tulhizásnál és mint vértisztító teát orvosi szaktekintélyek ajánlják rendes használatra a

II-ik számú József táp-teát

(1 doboz ára 50 fillér.)

Viszonteladó nagyobb vételnél előnyben részesülnek.

Fő és széküldésiraktár: **Vogler József-nél**, Budapest VI. ker. Külső Váci-ut 140.

Képviseletet, vidékre, minden városban adok.

Csemege szőlő
kilogrammonként 30 fillér az
aszódi javítóintézet szőlőtelepén.

VERO-COGNAC

különlegességet

az

Első Fiumei Tengerentúli Beviteli Társaság

FFAU és TÁRSA

csász. és kir. udvari szállítók

flumel cognacgyárából

ajánl: **HAUER LAJOS** gyógyszerésza
„Az Angyalhoz” Hatvan. 10-10

Balog Sámuel

fakereskedő
Gödöllőn.

Van szorencsem a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy a helyben 25 év
óta fennálló

Diamant-féle

falzlélet átvettem és azt saját törvény-
székkilg bejegyzett cégem alatt fogom
folytatni.

Raktáromon dus választékban fogok
tartani mindentéle lucz és jegenye fenyő
deszkákat, faragott és fűrészelt épületfakal,
léczeket és gömbölyű fenyőrudakat, zsen-
delyt, tölgyezölöpöket és gerendákat és
minden e szakmához tartozó építési cik-
keket, valamint aprított tűzfát és kőszenet.

Számos éven át szerzett tapasztalatom
valamint a rendelkezésemre álló tőke azon
kellemes helyzetbe juttat, hogy tisztelt
üzletfeleim bizalmát minden tekintetben
kiérdemeljem.

A n. é. közönség szíves pártolását
kérem

kiváló tisztelettel

8-4 **Balog Sámuel** fakereskedő
Gödöllőn.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánljának:

Locomobil és gőzcsepőgépek-készletek
horvát, Jergény-csepőgépek, lobos-csepőgépek, lisztbőr-roboták, konoklyók, karabó- és aratógépek, szénaszívók, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek,
szekerek, ágrók, repavágók,
kukoricra-moraszók,
daralók, őngé-malmok,
szőlőszarvas-alkák.

2- és 3-vasú élék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes ábrák és képek
maga lapra és kérményre
küldünk.

Lincótni őrsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és csepőgépgyára.

KURAS PÁL temetkezési vállalata
ASZÓDON.

Elvállal mindennemű temetések rendezését leg egyszerűbbtől a legelőgánsabb
kivitelben. Állandó raktárt tart mindentéle koporsók 1. Brcz,
keményfa-, fényezett fényőfa-koporsók minden nagyságban.
Szoza behuzatok, ravatal felállítás, személyzet dísz-egyenruhában fá-
lyával **díszes gyászkoesi.**

Temetések 100 koronától 1000 koronáig. — Megrendelések vidékre is
olcsó áron elfogadtatnak.

Gyászjelentések egy óra alatt szállítatnak. 86-52

Saját készítésű **díszes és egyszerű polgári bútorok**
kaphatók a legolcsóbb szabott árakon **Aszódon, Kurás Pál** ööllet- és műbutor-asz-
talonánál.

Viszont elárusítók, kedvező feltételek mellett, kerestetnek!

Hazai ipar!

„EMKE” padlófénymáz!

Magyar gyártmány!

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk **Berkes-féle**

„EMKE” padlófénymáz t,

s így elérjük, hogy kitűnő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közmívelődési célt szolgálunk, mert 5 százalék
as „EMKE” javára szolgál A Berkes-féle „EMKE” padló lakk: a szobapadlók fényezésére kiválóan alkalmas, mert

- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló fénymáz: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használható vehető
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot uszogni a szobákban túrni.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: mosható, s szárazra törülve fénye még fokozottabb.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: víztől nem lesz foltoz, mint a többi lakk.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: üveg keménységűvé válik, s így legkevésbé kopik.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: szeszszel hígítható.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: kitűnően alkalmas konyhabutorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: a ragadós padlókat szárazzá teszi.

1 kg-os. üveg, hármentve bárhová, 2 kor.

Gyártás és főeladási hely: **Berkes Bertalan** Nagyvárad — Eladási hely: **Murozko Endre** kereskedése Hatvan, **Klein Adolf** Czegléd,
Turnay Pál vas kereskedő Újpest. **Berger Vilmos** Jász-Berény, **Boros B. Péter** Mór Szolnok.